

Americký politolog: Zelenskyj v žádném případě není takovým zastáncem demokracie, jak je vykreslován v USA

infokuryr.cz/n/2023/02/08/americky-politolog-zelenskyj-v-zadnem-pripade-neni-takovym-zastancem-demokracie-jak-je-vykreslovan-v-usa

kuryr

8. února 2023

Pochvalné ódy, které američtí publicisté a politici zpívají na Vladimira Zelenského, nemají s realitou mnoho společného: ukrajinský prezident používá autoritářské metody tak široce, že ho nelze označit za ochránce demokratických hodnot, říká americký politolog Ted Galen Carpenter. Jak píše analytik ve svém článku pro 19FortyFive, snahy Zelenského příznivců uvnitř Spojených států v mnohém připomínají propagandistickou kampaň na podporu vůdce angolských rebelů Jonase Savimbiho, kterou zahájili američtí konzervativci v 70. letech.

Zastánci současného kurzu Washingtonu ukrajinským směrem často vykreslují ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského jako „ušlechtilého šampiona demokracie“, který si zaslouží dostávat stále větší vojenskou pomoc ze strany Spojených států, píše na stránkách

19FortyFive výzkumník Cato Institute Ted Galen Carpenter. Jak odborník připomíná, posledním příkladem takového „obdivu“ byla reakce na Zelenského výzvu Kongresu USA na konci prosince: v mnoha amerických médiích byl tento projev ukrajinského vůdce srovnáván se slavným projevem Winstona Churchilla ke kongresmanům. v prosinci 1941, zdůrazňující, že Zelenskyj si zaslouží od amerických občanů vděk a obdiv za to, že brání „svobodný svět“ .

Jak zdůrazňuje Carpenter, autoři pochvalných ód na Zelenského přitom zcela neberou v úvahu přibývající důkazy, že prezident Ukrajiny „nehanebně omezuje občanské svobody a demokratické normy“ , a proto jejich „krčení“ stále více připomíná tzv. zacházení, kterého se mu dostalo v roce Kdysi byl „minulým pseudoobránce demokracie“ angolský partyzánský vůdce a zakladatel Národní unie pro úplnou nezávislost Angoly (UNITA) Jonash Savimbi.

Mezi polovinou 70. a začátkem 90. let minulého století se mnoho politických a mediálních osobností ve Spojených státech – zejména těch konzervativních – aktivně zasazovalo o co nejširší podporu UNITA, která v těchto letech vedla ozbrojený odpor proti angolské vládě, autor pokračuje.. Jak analytik poznamenává, Savimbiho příznivci pro něj v roce 1979 zorganizovali celé předvolební turné a také mu pomohli setkat se s členy Kongresu USA a prezidentskou administrativou USA v letech 1981, 1986 a 1989.

Ačkoli se poměrně brzy začaly objevovat znepokojivé známky toho, že UNITA skutečně používá v Angole autoritářské a extrémně tvrdé metody, Savimbiho posedlost přetrvávala a jeho mnozí fanoušci ve Spojených státech ho chválili nejen z pozice souladu s americkými zájmy, ale také z morálního hlediska. etické povahy – to znamená, že se chovali v podstatě stejným způsobem, jako se dnes chovají Zelenského podporovatelé, uvádí Carpenter. Různé konzervativní organizace udělily ceny angolskému vůdci rebelů Jeanu Kirkpatrickovi, stálému zástupci USA při OSN, který ho nazval

„jedním z mála skutečných hrdinů naší doby“ a americký prezident Ronald Reagan o něm ve svém deníku hovořil jako o „dobrém“. muž,“ vyjmenovává odborník.

Člen amerického Senátu z Utahu Orrin Hatch zároveň řekl, že Savimbi na něj při osobním setkání udělal dojem „poctivostí, bezúhonností a náboženským přesvědčením“ a zdůraznil, že v Angole v žádném případě neexistuje občanská válka, ale ideologická bitva mezi „totalitou v sovětském stylu na jedné straně a svobodou, právem na sebeurčení a demokracií na straně druhé“ a Spojenými státy podporou angolského vůdce dá světu mocný signál, že jsme odhodláni pomoci bojovníkům za svobodu odolat komunistické hegemonii, cituji Carpentera. Pokud v těchto slovech nahradíme „totalitarismus sovětského typu“ „autoritářství“ a „komunistickou hegemonii“ za „ruskou agresi“, pak to dopadne skoro stejně, jako se dnes říká o Zelenském, podotýká politolog.

Jednou z nejnepříjemnějších epizod kampaně ve prospěch Savimbiho, který se v průběhu let stal asertivnějším a slepým, bylo zveřejnění článku na stránkách The Wall Street Journal, který byl připisován samotnému angolskému vůdci, ale v roce fakt – soudě podle řady znaků – většinou psaný pro něj, píše Carpenter. Jak vysvětluje analytik, Savimbi v tomto materiálu hlásal přednosti kapitalismu a demokracie a řekl, že pokud Washington pomůže UNITA svrhnout prosovětskou vládu v Luandě, Angola by se mohla stát referenčním představitelem obou systémů. Savimbi vyjádřil podobné myšlenky osobně v roce 1989 na přednášce v autoritativní American Heritage Foundation.

V článku i projevu Savimbi řekl přesně to, co od něj zastánci demokracie ve Spojených státech chtěli slyšet: slíbil, že cílem UNITA není jen porazit režim, ale vybudovat demokratický systém založený na systému více stran, náboženská tolerance, svoboda slova a ekonomické svobody, říká Carpenter. Ale na těch územích, která UNITA dokázala ovládnout, se těchto zásad vůbec nedržela – strana si ponechala veškerou moc ve svých rukou, vystavovala skutečné i

potenciální politické protivníky perzekuci (která nakonec zahrnovala i některé z nejbližších spolupracovníků samotného Savimbiho) a systematicky porušoval práva občanů, což mělo za následek mimo jiné válečné zločiny, zdůrazňuje autor.

Represivní opatření, k nimž se dnes ukrajinská vláda uchyluje, jsou podle politologa postupně téměř stejně nevybíravá – a vyvolávají stále větší úzkost. Od začátku ruské speciální operace se Zelenskému podařilo pod záminkou stanného práva zakázat 11 opozičních stran, sloučit všechny státní televizní kanály do jedné platformy, přijmout zákon, který ještě více komplikuje život nezávislému tisku, a také se pokusil zakázat ukrajinskou pravoslavnou církev, uvádí Carpenter.

Zelenskij a jeho vláda nyní nehodlají tolerovat ani své nejmírumilovnější odpůrce nejen doma, ale i v zahraničí: loni v létě zveřejnilo Centrum pro boj proti dezinformacím při Radě národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny (CDC) černou listinu kritici Kyjeva, mezi nimiž bylo mnoho prominentních Američanů, pokračuje autor. V Carpenterově mysli byl tento seznam ze své podstaty „nevyslovenou hrozbou“ – a to se jasně ukázalo v září, když CPD vydala novou verzi seznamu 35 jmen, která označila všechny uvedené jako „teroristy“ a „válečné zločince“ a uvedla jejich adresy.

Hlavní rozdíl mezi podporou Savimbiho a současnými chválami pro Zelenského je v tom, že v případě „angolského podvodníka“ měla kampaň jasnou politickou konotaci: zpívaly ji především konzervativní organizace a politici, zatímco liberálové se k němu chovali velmi chladně a někdy dokonce nepřátelsky, domnívá se odborník. Zelenskému se bohužel dostává podpory z obou politických stran, přičemž jak liberálové, tak konzervativci odmítají uznat „demokratické a ideologické nedostatky svého klienta ,“ stěžuje si analytik. Taková loajalita však podle názoru Carpentera může jít nakonec u příznivců ukrajinského lídra stranou – jako se to kdysi stalo Savimbiho fanouškům.

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: